

DISCOVERING
EUROPEAN
NEIGHBOURS IN
THE 3RD
AGE

Упознајмо европске суседе у трећем добу!

Станислав

Станислав је рођен 1954. године, у селу Лаћислед у околини Александровца. Одрастао је са оцем, мајком, братом и сестром. Породица је живела врло скромно. Отац је био мајстор, зидар, док се мајка бавила пољопривредом. Станислав је више пута нагласио да је отац био насилан према члановима породице и није се трудио да материјално обезбеди породицу. Мајка је била принуђена да проси. Станислав није завршио основно образовање, јер како каже то тада није било обавезно. Ишао је у школу у селу Лаћислед, која није била далеко од његове куће. Родитељи оца су рано преминули, тако да их Станислав није запамтио, док су родитељи мајке живели у другом селу и са њима није имао блиске односе, ретко је одлазио код њих. Због лоше финансијске ситуације породице, никада није ишао на путовања, летовања, зимовања. Истиче да је имао јако тешко детињство. Када је одрастао супротставио се оцу – насилнику, па од тада отац није био насилан према њему и према мајци.

Када је одрастао бавио се пољопривредом, био је надничар. Учио је занат код механичара, повремено је радио у стругари. Није остварио право на пензију јер никада није био у радном односу. Заснивао је три ванбрачне заједнице, које су се брзо завршавале због тога што није имао сталан посао или породице тих жена нису биле задовољне њиме. Ни са једном од тих жена није имао деце.

Односи са братом и сестром су такође удаљени. Са братом се повремено чује телефоном али га брат не обилази, док са сестром нема никакав контакт.

Када је отац преминуо, Станислав је остао да живи сам са мајком. Живели су у трошној кући, без основних услова за живот. Средства за живот су обезбеђивали бавећи се пољопривредом, одлазећи у надницу и добијањем социјалне помоћи. Станислава је ујела змија, након чега му је лева нога и поред лекарских интервенција остала искривљена. Због тога се и даље отежано креће. Једно време се кретао лазећи, на рукама а касније је добио штаци. Након смрти мајке, Станислав је на инсистирање Центра за социјални рад, уз подршку и наговор брата, смештен у Геронтолошки Центар у Крушевцу.

У младости, како каже, није размишљао о старости. Сада, каже да му је добро. Навикао се на услове живота у Дому, али би волео повремено да обиђе кућу, види људе из села. Време проводи углавном у клубу Дома у коме је смештен, дружећи се са осталим корисницима. Повремено колицима излази у двориште Дома, како би прошетао. О дешавањима у свету се информиса преко телевизије или читајући новине. Нема приступ интернету.

Младима би поручио да, сви који могу треба да раде, јер ко ради тај има.

Пре почетка интервјуа, у складу са потребама овог истраживања, тражила сам од Станислава да ми да неку од фотографија из детињства или младости, међутим није имао ниједну фотографију. Тврди да због целокупне ситуације и начина смештаја у Установу, није понео са собом фотографије од куће и мисли да су оне сада можда уништене обзиром да му се кућа урушила.

Станислава знам као корисника услуге смештаја у Геронтолошком центру Крушевац. Током интервјуа је било тешко добити информације о значајним догађајима из живота испитаника. Давао је кратке и конкретне одговоре без детаљисања и наглашавања битних догађаја и година у животу испитаника. Било је тешко објаснити му шта се мисли под одређеним питањима, па је то захтевало додатна објашњења и потпитања. На основу обављеног интервјуа, дошла сам до сазнања да је насиље у породици увек било присутно али је то раније била тема о којој се није толико причало, скоро да се сматрало нормалним. Станислав је на крају интервјуа истакао пар људи који су чинили нешто добро за њега, описујући те њихове поступке, може се рећи, да се на први поглед чини да су то ситнице, а ли управо те поступци су Станиславу много значили. Све то указује да без обзира на околности још увек има људи који су спремни да помогну без очекивања да им се узврати.

У Крушевцу, 2020.

Бојана Павловић